

Эмнэлзүйн заалт, шийдвэр гаргах үйл явц

Проф. Смит Сибинга
ОУ-ын зөвлөх, Гронингийн Их Сургууль,
Нидерланд

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

**Сэлбэлтийн эмнэлзүйн хэлхээ: донорын судаснаас-
өвчтний судсанд**

Чанарын удирдлага: тархинаас-тархинд

**Хөгжлийн байдал: Эмнэлзүй лабораторийн харилцан
хамтын ажиллагаа**

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

- ➔ Сэлбэлтийн практиктай шууд холбоотой
- ➔ ЦЦБ-ий хангалт эмнэлзүйн хэрэглээтэй холбоотой.

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

ЦЦБ-ий **хангалт** = цусны үйлдвэрлэлт

ЦЦБ-ээр **эмчлэх** = цусны банк ба эмч нар

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

3 чухал асуудал байдаг:

- **Бүтээгдэхүүний талаарх мэдээлэл**

Эмнэлзүйн зөвлөгөө

Эмнэлзүйн дадлага

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

1. Бүтээгдэхүүний мэдээлэл

- * Бүтээгдэхүүний үзүүлэлтүүд (BE/НВВ),
- * Хадгалалтын нөхцөл (эмнэлгийн цусны банк)
- * ЦЦБ-тэй харьцах (масагт)
- * Өвчтөнд сэлбэх (ажилтнууд)

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

2. Эмнэлзүйн зөвлөгөө

Дараах асуудлуудлаар эмч нарт дэмжлэг үзүүлэх:

- * заалт гаргах
- * шийдвэр гаргах
- * үр дүнг үнэлэх/ цусны сонор сэрэмж

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

2. Эмнэлзүйн зөвлөгөө

- * ЦЦБ-ий оновчтой ба зохистой хэрэглээний сонголт хийх
- * ЦЦБ-г орлох альтернатив аргыг сонгоход туслах

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

Оновчтой хэрэглээ: цусны бүрэлдхүүнээр эмчлэх

Зохистой хэрэглээ: альтернатив сонголтуудыг оролцуулсан тохиолдолд суурилсан эмчилгээ

adagium: primum est non nocere

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

Дараах зүйлийг хөгжүүлэх шаардлагатай:

Урт ба богино хугацааны сургалтууд:

- **Цус сэлбэлтийн эмнэлзүйн хэрэгцээ**
- **Тохиромжтой альтернатив сонголтууд**

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

Бүтээгдэхүүний мэдээлэл:

- * Оновчтой хэрэглээтэй холбоотой –захиалсан бүтээгдэхүүн
- * Эмнэлгийн бус мэдээлэл
- * Эмийн ба эмнэлгийн хангалттай технологи

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

Эмнэлзүйн зөвлөгөө

Зохистой хэрэглээтэй холбоотой байх

**Эмнэлзүйн зөвлөх эмч нар ач
холбогдолтой гэж үзсэн**

Эмнэлзүйн цус сэлбэлт

3. Цус сэлбэх эмчилгээ

- **Ерөнхийдөө зөвхөн дэмжих зорилготой**
- **Анхааралтай, сайтар тунгаасан**
  - * **Заалт ба**
  - * ***Шийдвэр гаргах***

Заалт ба шийдвэр гаргах

Эмнэлзүйн ач холбогдлууд:

Заалттай холбоотой асуултууд:

- * Эмнэлзүйн хэрэгцээ байна уу?**
- * Хэрэгцээ нь яаралтай, түр хугацааны, эсвэл архаг байна уу?**
  - * Юу хэрэгтэй байна вэ?**
- Эргэлдэх цусны эзэлхүүн, хүчилтөрөгч, гемостаз ба бусад**

Заалт ба шийдвэр гаргах

Эмнэлзүйн ач холбогдлууд:

Шийдвэр гаргахдаа

- * Сэлбэлтээс гарах үр дүн
- * *Альтернатив сонголт ба зохистой хэрэглээ – тун, эмчилгээний хугацаа*
- * *Гарч болох эрсдэл зэргийг тооцно.*

Заалт ба шийдвэр гаргах

Гарах эрсдлүүд:

- * **өвчтний дэргэд шийдэх асуудлууд, танин тодруулах, баримтжуулалт (бичиг хэргийн ба хүнтэй холбоотой)**
- * **Дархлаатай холбоотой асуудлууд шинж чанар (шилжүүлэн суулгалт)**
- * **Халдвар / өвчин дамжуулан халдварлуулах**

**ЭМНЭЛЗҮЙН ХЭРЭГЛЭЭ нь ЦУСНЫ
СОНОР СЭРЭМЖИЙН ЦӨМ юм.**

**ЦУС СЭЛБЭЛТИЙН ЧАНАРЫН
УДИРДЛАГЫН гол хэсэг нь ЦУС
СЭЛБЭЛТ юм.**

Заалт ба шийдвэр гаргах

Эмч нь:

Мэдлэг, ур чадвар хангалттай, эмнэлзүйн нотолгоонд суурилсан сайн үр дүн гаргахад чиглэсэн үндэслэлтэй, сайтар бодож тунгаасан цус сэлбэлт хийх хангалттай мэдлэг, ур чадвартай байх

Заалт ба шийдвэр гаргах

ЦУС СЭЛБЭХ ЭМНЭЛГИЙН БАГ нь:

* эрсдлээс сэргийлсэн

* өвчтөнд тохирсон, оновчтой эмчилгээ

ХИЙХ

* мэргэжлийн орчин бүрдүүлсэн байх

Заалт ба шийдвэр гаргах

**Цус сэлбэлтийн мэргэжилтэн нь:
эмч нартай мэргэжлийн талаар харилцах
ярилцах, мэргэшсэн, хангалттай мэдлэг, ур
чадвартай байх**

Заалт ба шийдвэр гаргах

Цус сэлбэлтийн мэргэжилтэн нь:

- ЭМНЭЛЭГ

- ЦУСНЫ ТӨВ МӨН ТҮҮНЧЛЭН

**- ЭМНЭЛЭГ, ЦУСНЫ БАНКНЫХАНТАЙ БҮГДТЭЙ НЬ
ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ЧАДВАРТАЙ БАЙХ**

Заалт ба шийдвэр гаргах

Дүгнэлт (1)

Заалт, шийдвэр гаргах үйл явц нь ЦЦБ, эмнэлзүйн эмгэг физиолог, хүлээж буй үр дүнгийн талаар хангалттай мэдлэг, туршлага шаарддаг.

Заалт ба шийдвэр гаргах

ДҮГНЭЛТ (2) -

Чанарын тогтолцоо, чанарын удирдлага
нь

- “донорын судаснаас өвчтний судсанд”
ба
- “тархинаас тархинд” хүрдэг байх

Заалт ба шийдвэр гаргах

ДҮГНЭЛТ (3)

Цус сэлбэлтийн анагаах ухаан нь

- **НОТОЛГООНД суурилсан анагаах ухааныг** үндэслэл болгон, энэрэн хамгаалах, нууцыг хадгалж, итгэлтэй байдлыг эрхэмлэсэн тохиолдолд хөгждөг багийн үйл ажиллагаа юм.

-